

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 16 februari 1900, kl. 3 e. m.

*Betänkande, i anledning af väckt motion angående ändring af
tullsatsen för broderade arbeten.*

(1:a A.)

Enligt nu gällande tulltaxa draga broderade arbeten, ej specificerade, färdiga eller påbörjade, lika tull med det tyg eller annat ämne, hvarå broderiet är anbragt, med tillägg af 100 procent, hvarjemte tillika är stadgad, att afdrag i vigten för askar, pappersomslag, kartor och inlägg icke eger rum.

I en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 75, hemställa nu herrar *Sandwall*, *Hallin* och *Nylander*, att Riksdagen måtte besluta den ändring i gällande tulltaxa rörande broderade arbeten, att tullsatserna å desamma bestämmas sålunda:

Broderade arbeten, ej specificerade, färdiga eller påbörjade:

af silke ensamt eller till en del å siden eller andra glansväfnader	pr kilogram kr. 16: —
andra slag, af tyll eller dermed jemförliga väfnader	» » » 6: 50
andra slag, å öfriga väfnader	» » » 5: 50

Till stöd för detta förslag anför motionärerna följande:

Bih. till Riksd. Prot. 1900. 5 Saml. 1 Afd. 5 Häft. (N:o 5.)

»På grund af de många nya industriella anläggningar, som särskildt under senaste decenniet gjorts i vårt land, har importen af utländska varor rätt väsentligt reducerats. Ännu importeras dock varor för synnerligen höga belopp, och det återstår på åtskilliga områden mycket, innan industrien i Sverige uppnått den utveckling, som kunde vara önskelig. Bland de försök, som under senare åren gjorts för åstadkommande af nya industrigrenar inom landet, torde de, som afse fabriksmessig tillverkning af broderade artiklar, vara af stor betydelse. I de anläggningar, som för detta ändamål uppstått, hafva nedlagts rätt ansevliga kapital, och de der förfärdigade varorna kunna i kvalitativt hänseende täfla med de bästa utländska. Emellertid har erfarenheten visat, att nu rådande tullförhållanden för denna industri äro så ogynnsamma, att konkurrensen med utlandets stora fabriksstillverkningar är synnerligen svår, och det ser ut, som om våra broderianläggningar ej skulle kunna i längden drifvas, om de icke snart blifva i tullhänseende bättre tillgodosedda.

Att denna industri ej är af någon ringa betydelse framgår deraf, att enligt officiella statistiken år 1897 importerades från utlandet broderade varor för ett belopp af icke mindre än 1,627,915 kronor, hvilket ansevliga belopp borde till större delen kunna bevaras åt inhemsk industri, om genom lämpligt afvägdt tullskydd konkurrensen med utlandet möjliggjordes och importen något hämmades. Enligt nu gällande tulltaxa skola broderade arbeten draga en tull lika med det tyg eller annat ämne, hvarå broderiet är anbragt, med tillägg af 100 procent.

De tyger, hvarå broderier i allmänhet anbringas, äro vanligen tyll och madapolam, af hvilka den förra drager en tull af 2 kronor 50 öre pr kilogram och den senare en tull af högst 1 krona 75 öre pr kilogram och lägst 50 öre pr kilogram, beroende på om tullberäkningen sker efter tät eller gles väf.

Tullen å broderade varor uppgår sålunda till högst 5 kronor pr kilogram och lägst 1 krona pr kilogram. Att dessa tullsatsar äro allt för ringa synes uppenbarligen, om man jemför dessa med de för andra dermed likartade varor gällande tullbestämmelser. Så finner man af kongl. kommerskollegii berättelse för år 1897, att i förhållande till varornas värde t. ex. spetsar påföras en tull af 20 %, konstgjorda blommor 30 %, snörmakerier 27,2 %, leksaker 66,7 %, hängslen 25 %, band 16 %, paraplyer 25 %, käppar 54 % o. s. v., under det tullen för broderade arbeten uppgår endast till 7 à 3,5 %. Skilnaden blir ännu större, om man anställer en jemförelse mellan det effektiva tullskydd, som den ena eller andra artikeln åtnjuter, d. v. s. om man äfven tager

hänsyn till den tull, som måste erläggas för nödvändig råvara. Enligt gjord beräkning utgör i så fall tullen å spetsar 19⁰/₀, band 14,1⁰/₀, hängslan 22,1⁰/₀, men för broderade arbeten endast 3,5⁰/₀, en tull, som för dessa senare blir nästan betydelselös. Då härtill kommer den omständigheten, att fabrikationen af broderier är mycket mera invecklad och kostsam än tillverkningen af öfriga här nämnda artiklar, så torde det rättmätiga uti framställningen om ökad tullskydd för ifrågavarande industri vara uppenbar.

Vid tullbehandlingen af broderade varor skall, såsom förut nämnts, tullen å väfven ligga till grund. Då det visat sig, att det ofta varit förenadt med svårigheter att vid tullbestämmelsen åsätta den rigtiga tullsatsen, enär detta i de flesta fall skall ske efter antalet varp- och inslagstrådar pr kvadratcentimeter, så synes oss, som om det skulle vara både enklare och mera tillfredsställande, om broderade arbeten förtullades endast efter vikt, oberoende af väfvens beskaffenhet. Skilnaden i trådantalet på de olika väfnader, man för broderier i allmänhet använder, är ej så synnerligen stor och vigtskilnaden ännu betydligt mindre, hvadan för tullinkomsterna icke är af någon betydelse, om det onödiga trådräknandet finge upphöra.

Tullen å broderier å siden och glansväfnader torde kunna bibehållas vid sitt nuvarande belopp 16 kronor pr kilogram, då deremot tullen å öfriga broderade arbeten ej gerna kan bestämmas till lägre belopp än 6 kronor 50 öre pr kilogram för tyllbroderier och 5 kronor 50 öre pr kg. för broderier, andra slag.»

På grund af tulltaxans ofvanberörda bestämmelse, att tullen för broderade arbeten skall utgå med 100 procent förhöjning af tullen för det tyg eller annat ämne, hvarå broderiet är anbragt, inträder vid tullbehandlingen af broderade arbeten å väfnader af linne och bomull en viss svårighet. I fråga om linneväfnader är nemligen för flera olika slag tullsatsen bestämd efter det antal varp- och inslagstrådar, som väfnaden innehåller på en yta af 1 centimeter i kvadrat, och hvad beträffar bomullsväfnader är föreskrifvet, att för glesa tyger, hvarmed förstås sådana, der mellanrummet mellan trådarna är minst så stort som tjockleken af en tråd, samt för täta tvåskaftade sådana, som öfverallt eller delvis på nyssnämnda yta innehålla minst 80 varp- och inslagstrådar, tullen skall utgå med 1 krona 75 öre för kilogram, under det att för andra bomullsväfnader, å hvilka broderier mera ofta förekomma, tullen utgår, för kilogram räknadt, med 2 kronor 50 öre för tyll, 50 öre för oblekta, ofärgade och otryckta, 90 öre för blekta eller

färgade och 1 krona 10 öre för tryckta eller pressade. Följden af dessa bestämmelser blifver den, att vid tullbehandling af broderade arbeten å ifrågavarande slag af väfnader en mycken besvärlig och tidsödande undersökning måste företagas till utrönande af sjelfva väfnadens beskaffenhet, en undersökning, som ofta nog kan gifva ett mindre tillförlitligt resultat, helst det icke sällan förekommer, att broderade arbeten, särskildt de i stor mängd använda s. k. broderade remsorna, på en gång inkomma i ett stort antal olika mönster och kvaliteter. Motionärernas förslag att införa tullbehandling af broderade arbeten efter vigten, oberoende af sjelfva väfvens beskaffenhet i fråga om trådantalet, synes därför utskottet vara i viss mån beaktansvärdt.

De i motionen framställda yrkandena finner sig utskottet dock icke kunna annat än delvis biträda. I fråga om broderade arbeten å siden och dermed jemförliga väfnader hafva motionärerna icke föreslagit annan ändring, än att tullsatsen städse skulle beräknas efter varans vikt, men, åtminstone i fråga om helsiden, utgå med samma belopp som enligt nu gällande beräkningsgrund. En sådan förändring synes utskottet emellertid icke nödig, då ofvan antydda svårighet vid tullbehandlingen icke förekommer i fråga om broderade arbeten å sådana slag af väfnader; och dessutom synes motionärernas förslag härutinnan innebära en ansenlig höjning af tullen för broderier å t. ex. halfsidenväfnader, som enligt nuvarande beräkningsgrund utgår med 6 kronor för kilogram. Vidare bör enligt utskottets mening tullen för broderade arbeten å ylleväfnad likaledes beräknas på samma sätt och utgå med samma belopp som för närvarande eger rum eller, då ylleväfnader andra slag än pressduk, maskinfilt, mattor och stampad filt draga en tull af 1 krona 75 öre för kilogram, med 3 kronor 50 öre för kilogram. Någon svårighet vid tullbehandlingen att bestämma väfnadens art torde härvid, lika litet som i fråga om sidenväfnader, behöfva ifrågakomma; och då dessa väfnader merendels äro ganska tunga, torde gällande tullsats för broderade arbeten å dem vara fullt tillräcklig.

Hvad deremot broderade arbeten af bomullsväfnad angår, torde, åtminstone med afseende å ett visst slag deraf, ett annat förhållande ega rum. Den ojemförligt största delen af införseln utaf sådana broderade arbeten — enligt hvad för utskottet uppgifvits ända till 75 procent — torde utgöras af s. k. broderade remsor, från några få till högst 25 centimeter breda. Framställningen af dylika remsor, som hufvudsakligast användas till besättning å kläder, fordrar dyrbara maskiner och mycket arbete. Sjelfva tyget är deremot af ett i förhållande till kostnaden för detta arbete ytterligt ringa värde; och då dertill

kommer, att varan är synnerligen lätt, särskildt då tyget utgöres af tyll eller annan gles väfnad, torde häraf framgå, att tullsatsen för varan blir mycket låg, enligt hvad utskottet inhemtat varierande från 3 à 4 till 6 à 7 procent af varuvärdet. Att de svenska fabriker, som egna sig åt tillverkning af ifrågavarande artiklar, icke kunna under sådant förhållande med detta ringa skydd uthärda den utländska konkurrensen, synes utskottet tydligt. Utskottet finner fördenskull någon höjning af tullsatserna för broderier å bomullsväfnad af nu ifrågavarande slag, eller s. k. broderade remsor, vara af behovet påkallad. Deremot kan utskottet icke finna skäl att föreslå förhöjning af tullsatserna för andra slag af broderade arbeten å bomullsväfnad, i fråga om hvilka dels införseln, på sätt ofvan nämnts, är af föga betydelse, dels ock, då broderiet i förhållande till tygets tyngd och värde är af mindre betydelse, de gällande tullsatserna synas böra utgöra ett tillräckligt skydd. Vid genomförandet af den ifrågasatta förhöjningen af tullen på broderade remsor synes det utskottet lämpligast att ur tulltaxans bestämmelser om broderade arbeten utbryta och såsom en särskild rubrik upptaga artikeln broderade remsor af bomullsväf. Dervid torde det emellertid, då det lätt låter sig göra att framställa dylika broderade remsor i breda väfnadsstycken, som sedan sönderklippas till den bredd, broderiets mönster betingar, vara nödvändigt att till förekommande deraf, att den höjda tullsatsen för broderade remsor undgås på antydda sätt, i rubriken införa bestämmelse derom, att tullen för bomullsväfnader, synbarligen afsedda att sönderklippas till remsor, skall utgå med samma belopp, som för remsor är stadgad. Vidare torde böra föreskrifvas, att å broderade remsor anbragt annat sömnadsarbete icke skall medföra förändring i tullbehandlingen af desamma. På grund deraf att, enligt gällande bestämmelser, kläder och sydda hushållspersedlar, försedda med broderier, skola förtullas med 100 procent förhöjning af den tull, som är bestämd för tyget, hvaraf klädes- eller hushållspersedeln hufvudsakligen består, kunde nemligen, i brist på uttrycklig föreskrift i nyssberörda afseende, möjligen den tolkning göra sig gällande, att broderade remsor, å hvilka annat sömnadsarbete, t. ex. fällning, tillika är nedlagdt, vore att hänföra till kläder eller sydda hushållspersedlar, en uppfattning som synes böra förekommas genom ett särskildt stadgande.

Motionärernas förslag att låta tullen för broderade remsor utgå efter vigt, utan afseende å den tullsats, som är åsatt tyget, finner sig utskottet, på grund af den betydande införseln af denna artikel och de ofvan antydda svårigheterna vid det nu gällande sättet för tullberäkningen, böra biträda; men deremot kan utskottet icke tillstyrka hvad

motionärernas förslag innebär om en särskild tullsats för broderade remsor å tyll och dermed jemförliga väfnader, helst svårighet kan möta att bestämma, hvilka väfnader skola anses jemförliga med tyll, samt om en särskild tullsats för broderade remsor å annan väfnad. Hvad beträffar det belopp, hvartill tullsatsen bör höjas, anser utskottet 5 kronor 50 öre för kg. vara en lämplig och efter förhållandena afpassad tullsats. Då det emellertid kan tänkas, att den sålunda föreslagna förhöjningen i tullen för broderade remsor, hvilken förhöjning, om ock obetydlig, då väfnaden utgöres af tyll, likväl är ganska afsevärd, då broderiet är utfördt å andra slag af bomullsväfnader, skulle kunna medföra, att broderade remsor, hvilka nu tillverkas nästan uteslutande af bomullsväfnad, i stället komme att förfärdigas af linneväfnad, anser utskottet nödigt, att samma bestämmelser meddelas om broderade remsor af sistnämnda slags väfnad som om dylika af bomullsväfnad. I fråga om öfriga slag af broderade arbeten å linneväfnad anser deremot utskottet gällande föreskrifter böra bibehållas oförändrade. Linneväfnad är, i likhet med siden- och ylleväfnad, af en ganska betydlig tyngd, så att gällande tullsatsen å broderade arbeten deraf, broderade remsor undantagna, synas kunna utgöra ett tillräckligt skydd. Visserligen skall enligt gällande bestämmelser tullen för broderade arbeten å linneväfnad utgå med olika belopp, beroende af antalet trådar i väfven, i följd hvaraf ofvan antydda svårighet vid tullbehandlingen här inträder; men utskottet har icke funnit denna omständighet utgöra anledning att frångå det nu gällande sättet för tullberäkningen. Broderade arbeten å linneväfnad torde nemligen — på sätt jemväl i motionen antydes, då deri omnämnes, att de tyger, hvarå broderier i allmänhet anbringas, äro tyll och madapolam, således bomullsväfnader — endast i obetydlig mängd införas, något som för öfrigt torde vara fallet jemväl med broderade arbeten af siden och ylleväf. Härtill kommer, i fråga om broderade arbeten af såväl siden som ylle- och linneväf, att sjelfva väfnaden, om ock i och för sig billigare än broderingen, har ett i förhållande till det derå anbragta broderiet större värde än i fråga om broderade arbeten å bomullsväfnad.

På grund af hvad sålunda anförts och då någon anledning icke synes förefinnas att för broderier å annat ämne än tyg göra ändring i gällande föreskrifter, finner sig utskottet icke kunna förorda någon annan förändring i vare sig tullsatserna eller beräkningsgrunden för tullen i fråga om broderade arbeten, än att broderade remsor af bomulls- eller linneväfnad äfvensom broderade dylika väfnader, synbarligen afsedda

att sönderklippas till remsor, måtte åsättas en tull af 5 kronor 50 öre för kilogram.

I öfverensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att Riksdagen måtte besluta, att Broderade arbeten skall i tulltaxan upptagas på följande sätt:

Broderade arbeten, ej specificerade, färdiga eller påbörjade:

broderade remsor af linne- eller bomullsväfnad, äfven om de äro försedda med annat sömnadsarbete, samt broderade linne- och bomullsväfnader, synbarligen afsedda att sönderklippas till remsor 1 kg. 5: 50.
andra slag; draga lika tull med det tyg eller annat ämne, hvarå broderiet är anbragt, med tillägg af 100 procent.

Anm. Afdrag i vigten eger ej rum för askar, pappersomslag, kartor och inlägg.

Stockholm den 16 februari 1900.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer

af herrar *Stephens, Fredholm, grefve H. E. G. Hamilton, G. Jansson, Lundström, Meyer, O. Persson, J. Bromée* och *S. M. Olsson*.
